

Пянковська, І. В. (2009). Слова категорії стану в структурі речень німецької й української мов (Автореф. дис. канд. філол. наук). Київ.

Халіман, О. В. (2019). *Грамматика оцінки: морфологічні категорії української мови*. Харків: Майдан.

Cambridge Dictionary. Retrieved April 20, 2024, from <https://dictionary.cambridge.org>

Dictionary by Merriam-Webster. Retrieved April 20, 2024, from <https://www.merriam-webster.com/>

Kovtun, O. (2022). Actual problems of contrastive grammar in the focus of pragmalinguistics. *Studia Rossica Posnaniensia*, XLVII(2), 181–196.

Quirk, R. & Greenbaum, S. (1973). *A University Grammar of English*. Retrieved April 20, 2024, from <https://archive.org/details/a-university-grammar-of-english-by-quirk-greenbaum/mode/2up>

Леся Овсієнко

*кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри німецької філології, ННІ іноземних мов,
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
Черкаси, Україна*

ЕМОЦІЙНЕ ЗАБАРВЛЕННЯ КОМПАРАТИВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Мовленнєві структури, в яких виражаються емоції та оцінка, неодноразово привертала увагу багатьох лінгвістів, стаючи об'єктом їхніх численних розвідок. Процес оцінювання є специфічним. Він характеризується тісною взаємодією з основними мовними категоріями, такими як емотивність, експресивність та модальність (Овсієнко, 2020; Овсієнко, 2015; Овсієнко, 2021).

Фразеологічні одиниці характеризуються великою семантичною, структурною і функціональною різноманітністю. Така специфіка об'єкта дослідження викликає труднощі у визначенні місця фразеології серед інших лінгвістичних дисциплін. Ось чому саме від з'ясування таких питань, як зміст фразеологічних одиниць, визначення їх найхарактерніших диференційних ознак, вживання їх в усному мовленні залежить вивчення фразеології загалом, а також окремих її аспектів.

Для сучасного етапу семантичних досліджень фразеології властиве виділення культурологічного компонента як складової частини загальної фразеологічної семантики. Взаємодія емотивного та культурологічного компонентів значення мовних одиниць зумовлена позамовними факторами і особливостями кожної із систем. У житті людини емоції завжди виступають у нерозривній єдності з пізнавальними процесами. У реальному житті не буває «чистих емоцій». Вони завжди предметні, оскільки викликаються тим, що людина відчуває, сприймає, уявляє, що думає про предмети або явища об'єктивного світу.

Емоції можуть збуджуватися словами, які знаками відомих людині об'єктів. Зовсім невідомі об'єкти не можуть бути джерелом емоційних переживань людини. Від того, як оцінюються ті, або інші явища, життєві ситуації, події, залежить характер переживань, що виступають як особлива форма пізнання людиною життєвих явищ.

Компаративні одиниці переважно мають посилене емоційне забарвлення. Воно виникає при порівнянні предметів, осіб які належать до різних поняттєвих сфер. Компаративні одиниці служать для експресивного підсилювання висловлювання: *dastehen wie ein Pflock* – *стояти як пень* (НУФС, Т2: 106). Крім того, вони вживаються при передачі семантичних нюансів: *wie Milch und Blut* – *як кров з молоком (мати квітучий вигляд)* (НУФС, Т2: 53).

Серед усього корпусу проаналізованих фразеологічних одиниць можна виділити такі фразеологізми, що несуть в собі позитивну, негативну та нейтральну оцінку. Порівняння:

1. Позитивна оцінка:

- *wie im Himmel leben* – *жити як в раю* (НУФС, Т1: 337);
- *treu wie Gold sein* – *служити вірою і правдою комусь* (НУФС, Т1: 272).

2. Негативна оцінка:

- *j-d ist wie vom Schlag gerührt* – *хто-н. остовнів, став як громом прибитий* (НУФС, Т2, с. 164);
- *wie Hund und Katze leben* – *жити як кіт з собакою* (НУФС, Т1: 352);
- *wie die Hunde um einen Knochen raufen* – *гризтися як собаки за кістку* (НУФС, Т1: 352).

3. Нейтральна оцінка:

- *essen wie ein Schneider* – *їсти за чотирьох* (НУФС, Т2: 171);
- *gilt wie ausgemacht* – *що-н. вирішено, прийнято* (НУФС, Т1: 63);
- *lieber heute als morgen* – *краще сьогодні ніж завтра* (НУФС, Т1: 334).

Отже, компаративним фразеологічним одиницям властиве виконання в мовленні емоційно-експресивної функції, адже порівняння слугують засобами створення яскравих емоційних та експресивних описових властивостей людини, предметів, явищ.

ЛІТЕРАТУРА

Овсієнко, Л. О. (2015). Пейоративний аспект семантики фразеологічних одиниць сучасної німецької мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна»*. 51(2). 275–277.

Овсієнко, Л. О. (2020). *Семантико-прагматичний потенціал оцінки в німецькомовному діалогічному дискурсі*: монографія. Кременчук : Novabook.

Овсієнко, Л. О. (2021). Фразеологізми з оцінним компонентом значення у німецькомовному художньому тексті. *Українські студії в європейському контексті*: 3(2). 259–263.

НУФС: Німецько-український фразеологічний словник : у 2-х т. (1981). уклад. В. І. Гаврись, О. П. Пророченко. Київ : Радянська школа, 1Т. І. А–К.

НУФС: Німецько-український фразеологічний словник : у 2-х т. (1981).
уклад. В. І. Гаврись, О. П. Пророченко. Київ : Радянська школа, Т. II. L–Z.

Тетяна Давидова
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка
Суми, Україна

Чжен Цзішань
магістрант кафедри англійської філології та лінгводидактики
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка
Суми, Україна

КОНЦЕПТ *YOUTH* ЯК БАЗОВИЙ КОНЦЕПТ СУЧАСНОГО МОЛОДІЖНОГО АНГЛОМОВНОГО РОМАНУ

Активні розвідки в мовознавстві, починаючи з 90-х років ХХ століття, спричинили появу цілого ряду номінативних одиниць, спільним для яких було прагнення показати специфіку представлення мовних знань. На сучасному розвитку гуманітарного знання та у ході активного переходу від лінгвістики, орієнтованої на вивчення мови в самій собі, до лінгвістики антропологічної, що вивчає мову у зв'язку з людиною, її мисленням та свідомістю, сучасна лінгвістична думка зіткнулася з необхідністю дослідження концепту як нового феномену для адекватного позначення змістової сторони мовного знака, який би зняв функціональну обмеженість традиційного значення та сенсу і в якому органічно поєдналися б логіко-психологічні та мовознавчі категорії. Вивчення концептів – актуальний напрямок сучасної лінгвістики, оскільки саме ця наукова парадигма дозволяє розглядати слово в контексті культури, пізнання і комунікації.

Концепт – це абстрактна ідея або загальне поняття, яке представляє щось у свідомості людини. Це ментальний конструкт, який допомагає розуміти, рефлексувати та категоризувати інформацію про навколишній світ. Концепти можуть представляти у мисленні людини якісь конкретні речі, наприклад, «стіл» або «будинок», або бути абстрактними ідеями, такими як «правда», «свобода» або «справедливість». Концепти допомагають абсорбувати і утримувати досвід поколінь, організувати і зберігати інформацію і є простором для розуміння взаємозв'язків і закономірностей між об'єктами та предметами об'єктивної дійсності. Концепти є фундаментальними одиницями людського мислення, певними культурними артефактами, і відіграють важливу роль в мові та мисленні.

Поняття «молодіжна література» виникло відносно недавно, наприкінці ХХ століття. Специфікою цієї течії є те, що це не стільки твори про молодь, скільки твори, які вона створювала і сама ж їх читала. Основоположником цього жанру вважають Дж. Селінджера зі своєю культовою повістю «The Catcher in the Rye», у